

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Περί πανεπιστημιακού
Ασύλου

Επικούρειες επιδράσεις
στη σύγχρονη επιστήμη

Οδυσέας Ελύτης
100 χρόνια από τη γέννησή του

ΤΕΥΧΟΣ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ
ΜΑΡΤΙΟΣ
2011

24

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚά ΧΡΟΝΙΚά

Ιδιοκτησία	ΤΕΙ Αθήνας
Εκδότης	Δημήτριος Νίνος Πρόεδρος ΤΕΙ Αθήνας
Διευθυντής	Αντώνιος Καμμάς
Συντακτική Επιτροπή	Δημήτριος Νίνος Μιχαήλ Μπρατάκος Ιωάννης Χάλαρης Απόστολος Παπαποστόλου Γεώργιος Γιαννακόπουλος
Επιμέλεια έκδοσης	Ιφιγένεια Αναστασάκου Δώρα Φραγκούλη Δανάη Κονδύλη
Καλλιτεχνική	
Επιμέλεια έκδοσης	Έφη Παναγιωτίδη, efipanpan@yahoo.gr

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ

Πρόεδρος	Δημήτριος Νίνος
Αντιπρόεδρος	Αντώνιος Καμμάς
Αντιπρόεδρος	Μιχαήλ Μπρατάκος
Αντιπρόεδρος	Ιωάννης Χάλαρης
Διευθύντρια ΣΕΥΠ	Ζαμπία Βαρδάκη
Διευθυντής ΣΤΕΦ	Δήμος Τριάντης
Διευθυντής ΣΓΤΚΣ	Ζωή Γεωργιάδου
Διευθυντής ΣΔΟ	Γιώργος Γιαννακόπουλος
Διευθυντής ΣΤΕΤΡΟΔ	Γιώργος Αγγελούσης
Γενική Γραμματέας	Κωνσταντίνα Μασούρα
Γραμματέας Συμβουλίου	Αφροδίτη Λάσκαρη

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΩΝ

Πρόεδρος ΕΕ&Ε	Μιχαήλ Μπρατάκος
Αντιπρόεδρος	Αντιπρόεδρος ΤΕΙ-Α
Αντιπρόεδρος	Ιωάννης Τσάκης
Μέλη ΕΕ&Ε	Αθανάσιος Νασιόπουλος Γεώργιος Παναγιάρης Διονύσιος Κάβουρας Ευαγγελία Πρωτόππαπα Περικλής Λύτρας
Γραμματέας ΕΕ&Ε	Ιφιγένεια Αναστασάκου

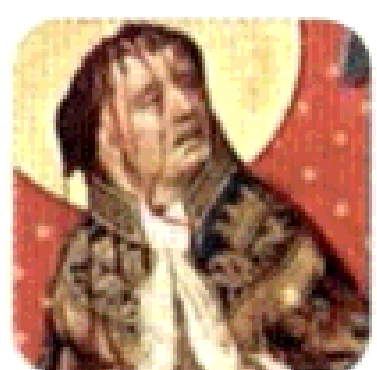
1. ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

ΣΕΛ. 4

2. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ

- Προεδρικά Διατάγματα για τα Επαγγελματικά Δικαιώματα των Τμημάτων των ΤΕΙ
ΣΕΛ. 7
- Απόφαση της ΟΣΕΠ - ΤΕΙ για τη μεταρρύθμιση στα ΑΕΙ
ΣΕΛ. 8
- Πρόταση του Συλλόγου ΕΠ του ΤΕΙ-Α για την αναμόρφωση των ΑΕΙ
ΣΕΛ. 12
- **Γ. Γιαννακόπουλος, Γ. Παναγιάρης**
Για μια σύγχρονη Ενιαία Ανώτατη Εκπαίδευση
ΣΕΛ. 16
- **Ν. Χιωτίνης**
Περί πανεπιστημιακού Ασύλου
ΣΕΛ. 20

3. ΑΡΘΡΑ - ΑΠΟΨΕΙΣ

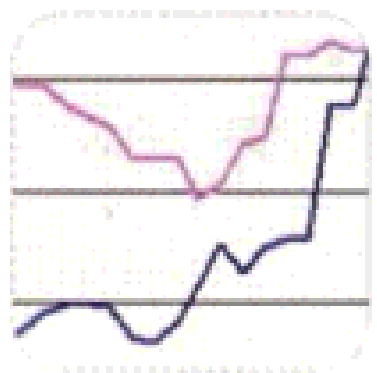
- **Α. Καμμάς**
Θωμάς Μπέκετ και Ερρίκος ο Β΄
Η σύγκρουση εκκλησίας και κράτους στη Μεσαιωνική Αγγλία
ΣΕΛ. 23

- **Ι. Μπουρής**
Η ψυχοδυναμική των εργασιακών σχέσεων: από την επιθετική ατομικότητα στη συλλογική έκφραση και τη συνύπαρξη
ΣΕΛ. 26

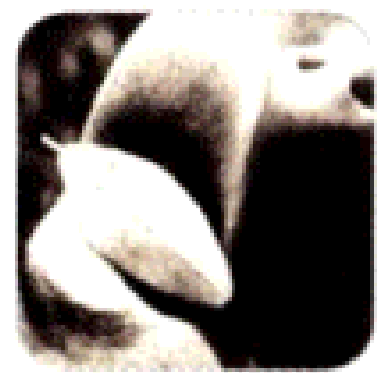

- **Σ. Γ. Φραγκόπουλους**
Επικούρειες επιδράσεις στη σύγχρονη επιστήμη
ΣΕΛ. 32

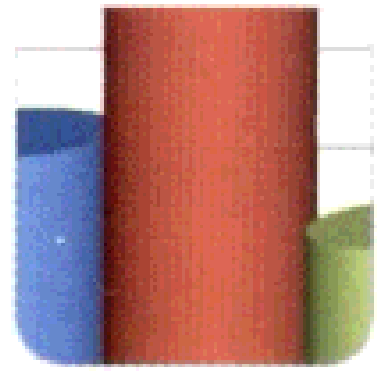

- **Κ. Φράγκος και Δ. Κιβώτου**
Αίτια και συνέπειες της ανισοκατανομής του εισοδήματος στην Ελλάδα: διαφθορά και ανείπωτος

βαθμός φτώχειας των πολλών «ελλήνων αγιάννηδων»
ΣΕΛ. 36

- **Μ. Μελετζής**
Σύγχρονη τέχνη και φεμινισμός
Sanja Ivekovic
ΣΕΛ. 40

- **Η. Μπίλλας, Μ. Μέλλου και Γ. Λούντος**
Προοπτικές επιχειρηματικής δράσης μεταναστών δεύτερης γενιάς, που φοιτούν σε ελληνικά Πανεπιστήμια
ΣΕΛ. 43

- **Μ. Μπρατάκος**
2011: Διεθνές Έτος Χημείας (συνέχεια)
Χημεία - η ζωή μας, το μέλλον μας
ΣΕΛ. 45

- 4. **ΑΦΙΕΡΩΜΑ**
Οδυσέας Ελύτης
ΣΕΛ. 48

- 5. **ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΖΩΗ**
Ε. Παπαγεωργίου
Σύνδρομο mobbing - Ψυχολογική παρενόχληση στο χώρο εργασίας
ΣΕΛ. 51

- 6. **ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΤΕΙ**
Νέα από τα Τμήματα
ΣΕΛ. 56
Νέα της Επιτροπής Εκπαίδευσης και Ερευνών
ΣΕΛ. 72

- 7. **ΦΟΙΤΗΤΙΚΑ ΝΕΑ**
ΣΕΛ. 83

- 8. **ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ**
ΣΕΛ. 88

3

ΑΡΘΡΑ ΑΠΟΨΕΙΣ

- **A. Καμμάς**

Θωμάς Μπέκετ και Ερρίκος ο Β΄
Η σύγκρουση εκκλησίας και κράτους
στη Μεσαιωνική Αγγλία

- **I. Μπουρής**

Η ψυχοδυναμική των εργασιακών σχέσεων:
από την επιθετική ατομικότητα
στη συλλογική έκφραση και τη συνύπαρξη

- **Σ. Γ. Φραγκόπουλος**

Επικούρειες επιδράσεις στη σύγχρονη επιστήμη

- **Κ. Φράγκος και Δ. Κιβώτου**

Αίτια και συνέπειες της ανισοκατανομής
του εισοδήματος στην Ελλάδα:
διαφθορά και ανείπωτος βαθμός φτώχειας
των πολλών «ελλήνων αγιάννηδων»

- **M. Μελετζής**

Σύγχρονη τέχνη και φεμινισμός
Sanja Ivekovic

- **Η. Μπίλλας, Μ. Μέλλου και Γ. Λούντος**

Προοπτικές επιχειρηματικής δράσης
μεταναστών δεύτερης γενιάς,
που φοιτούν σε ελληνικά Πανεπιστήμια

- **M. Μπρατάκος**

2011: Διεθνές Έτος Χημείας (συνέχεια)
Χημεία - η ζωή μας, το μέλλον μας

του Σ. Γ. Φραγκόπουλου*

Επικούρειες επιδράσεις στη σύγχρονη επιστήμη

Οι φυσιοκράτες Ίωνες φιλόσοφοι ήταν οι πρώτοι που εισήγαγαν την επιστημονική σκέψη χωρίς αναφορές σε θεούς και δαίμονες και γι' αυτό θεωρούνται οι θεμελιωτές της σύγχρονης επιστήμης. Είναι ατυχές ότι στη βιβλιογραφία αυτοί οι πρωτοπόροι, ο Θαλής, ο Αναξίμανδρος, ο Πυθαγόρας, ο Αναξαγόρας, ο Εμπεδοκλής, ο Ιπποκράτης, ο Δημόκριτος (όλοι μεταξύ 650-350 π.Χ.), αναφέρονται ως «προσωκρατικοί», δίνοντας την εντύπωση ότι κύρια συνεισφορά τους ήταν να προετοιμάσουν την εμφάνιση του Σωκράτη, του Πλάτωνα και του Αριστοτέλη.

Η επιλογή του συγκεκριμένου χαρακτηρισμού σε ιστορικά και φιλοσοφικά βιβλία σχετίζεται με την πρόθεση να ποδηγετηθούν οι αναγνώστες στους τρεις τελευταίους - μεγάλους αναμφισβήτητα - στοχαστές, να θεωρηθούν αυτοί ως κορύφωση της φιλοσοφικής σκέψης, ώστε στη συνέχεια και οι μεταγενέστεροι φυσιοδίφες και φιλόσοφοι: Επίκουρος, Ζήνων, Ευκλείδης, Αρίσταρχος, Αρχιμήδης, Ήρων, Ερατοσθένης, Ίππαρχος, Πτολεμαίος, Υπατία να φανούν υποδεέστεροι.

Είναι γεγονός ότι οι αρχαίοι ερευνητές της φύσης και της κοινωνίας διατύπωναν εικασίες, χωρίς τη δυνατότητα πειραματικών επιβεβαιώσεων στο

φυσικό περιβάλλον, πέρα από τα προφανή. Έτσι, δεν ενδιαφέρουν και συχνά δεν είναι σωστά τα επιμέρους συμπεράσματα των συλλογισμών τους, αλλά μόνο η θεμελιώδης σκέψη, την οποία δεν ήταν δυνατόν να επιβεβαιώσουν αξιοποιώντας πειραματικά δεδομένα ή γνώσεις από άλλους επιστημονικούς τομείς που δεν υπήρχαν τότε.

Για παράδειγμα, ο Θαλής ο Μιλήσιος είχε διατυπώσει την άποψη ότι ο κόσμος κάποτε ήταν νερό και ότι η ξηρά δημιουργήθηκε από τους ωκεανούς μέσω μιας φυσικής διαδικασίας, παρόμοιας με την απόθεση που είχε παρατηρήσει ο ίδιος στο Δέλτα του Νείλου. Σημαντικό εδώ δεν είναι η αναλογία μεταξύ της δημιουργίας του κόσμου και της απόθεση ιλύος, που δεν είναι σωστή, αλλά το ότι ο κόσμος δε δημιουργήθηκε από τους θεούς, παρά μέσα από φυσικές διεργασίες. Εισάγεται λοιπόν η φυσιοκρατική αντίληψη έναντι της θεοκρατικής.

Επίσης, ο Αναξίμανδρος ο Μιλήσιος υποστήριξε μεταξύ άλλων, ότι ο άνθρωπος είναι τόσο αβοήθητος και ευπρόσβλητος κατά τη γέννησή του, ώστε, εάν οι πρώτοι άνθρωποι είχαν έρθει στον κόσμο από μόνοι τους, θα είχαν πεθάνει αμέσως. Πρότεινε, κατά συνέπεια, την αυθόρμητη γένεση της πρώτης ζωής

*Ο κ. Σ. Φραγκόπουλος είναι μηχανικός, ομότιμος καθηγητής του ΤΕΙ-Α

από τη λάσπη, από την οποία οι απόγονοι βγήκαν στην ξηρά και, μέσω μεταλλάξεων, εξελίχθηκαν σε άλλα ζώα.

Αυτή τη φυσιοκρατική παράδοση υπηρέτησαν ο Επίκουρος και οι μαθητές του, διατυπώνοντας ένα σημαντικό αριθμό θεωριών για διάφορα φυσικά φαινόμενα. Από τον 4^ο αιώνα και μετά εξέλειπε, βέβαια, κάθε δυνατότητα ανάπτυξης φυσιοκρατικών ιδεών, δεδομένου ότι η υποβάθμιση και εξαφάνιση των φιλοσοφικών σχολών και η επιβολή της μοναδικής θεοκρατικής «αλήθειας», μαζί με τις μεθοδικές καταστροφές των βιβλιοθηκών, οδήγησαν και τις επικούρειες ιδέες στη λήθη.

Κι όμως, με τη σταδιακή αποτίναξη του θρησκευτικού δογματισμού από την Αναγέννηση και μετά, οι ερευνητές άρχισαν να αναζητούν με εμβρίθεια τη σύνδεση με τα νήματα της επιστημονικής γνώσης, που είχε διακοπεί, και αυτή η αναζήτηση οδηγούσε στους φυσιοδίφες της ελληνιστικής εποχής. Σχεδόν κάθε νεότερη κατάκτηση της επιστημονικής έρευνας ανέτρεπε καθιερωμένες απόψεις του Αριστοτέλη και επιβεβαίωνε τις επικούρειες, μέχρι που ο Νίτσε έφτασε στο σημείο να διατυπώσει σαρκαστικά στο τέλος του 19^{ου} αιώνα ότι «Η επιστήμη έχει βαλθεί να επιβεβαιώσει τον Επίκουρο!»

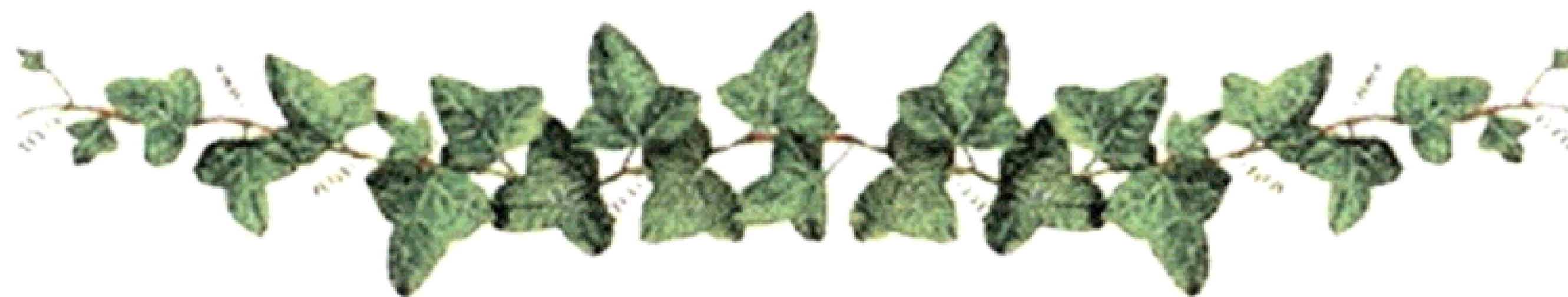
Θα παραθέσουμε εδώ συνοπτικά τις επικούρειες απόψεις, δασκάλου και μαθητών, οι οποίες επιβεβαιώνονται από τη σύγχρονη επιστήμη και αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι του ανθρώπινου πολιτισμού. Η παράθεση αυτή προέρχεται από τη βιβλιογραφία στο τέλος του κειμένου:

- Από την περιοχή της Φυσικής: Ατομική δομή της ύλης, αρχή της απροσδιοριστίας, αρχή σταθερής ταχύτητας υποατομικών σωματιδίων. Η «Ουράνια Μηχανική» του Νεύτωνα αποτελεί διάψευση των αντιλήψεων του Αριστοτέλη και επιβεβαίωση των επικούρειων απόψεων. Επειδή δε αυτές οι αντιλήψεις είχαν υιοθετηθεί από τον εκκλησιαστικό μηχανισμό -ελλείπει άλλων-, δεν έγιναν αποδεκτές οι απόψεις του ευσεβέστατου χριστιανού Νεύτωνα. Στην Ισπανία απαγορευόταν για πάνω από έναν αιώνα να διδαχθεί η Μηχανική του Νεύτωνα!
- Από την περιοχή της Χημείας: Αφθαρσία της ύλης,

δημιουργία ενώσεων από άτομα, νέες ιδιότητες αυτών των ενώσεων. Ο Robert Boyle παραμέρισε τις αλχημιστικές αντιλήψεις της εποχής του και επανασυνέδεσε την επιστημονική έρευνα με τις απόψεις των επικούρειων.

- Από την περιοχή της Αστρονομίας: Το σύμπαν αποτελείται από άτομα και κενά, τα άστρα είναι ήλιοι σαν τον δικό μας, η Γη είναι πλανήτης, υπάρχουν αμέτρητα ηλιακά συστήματα με πλανήτες, που άλλοι μοιάζουν με τη Γη και άλλοι όχι, η δημιουργία και καταστροφή των ουράνιων σωμάτων είναι τυχαία φυσικά συμβάντα, που οφείλονται στην περιπαλλασσόμενη και στροβιλιζόμενη κίνηση των ατόμων. Ο Γαλιλαίος γνώριζε τις επικούρειες αντιλήψεις και επηρεάστηκε από αυτές στην κοσμοθεωρία του, με την οποία συγκρούστηκε ο εκκλησιαστικός μηχανισμός.
- Από την περιοχή της Βιολογίας: Η δημιουργία ζωής είναι τυχαίο φαινόμενο που οφείλεται επίσης στην

κίνηση ατόμων και σε συνδυασμούς των ενώσεών τους, υπάρχει ζωή και σε άλλους πλανήτες, λειτουργεί μηχανισμός εξέλιξης των ειδών, τα βιολογικά χαρακτηριστικά κληρονομούνται, οι αισθήσεις έχουν υλικότητα και εξαφανίζονται με το θάνατο. Η «Εξέλιξη των Ειδών», που διατύπωσε ο Δαρβίνος, αποτελεί, επίσης, διάψευση του Αριστοτέλη και επιβεβαίωση των επικούρειων απόψεων.

- Από την περιοχή της Ψυχολογίας: Ερμηνείες για τη συμπεριφορά ζώων και ανθρώπων, ο νους και η ψυχή έχουν υλικότητα, υπάρχει το υποσυνείδητο, τα όνειρα αποτελούν συνειρμικές κατασκευές του νου, διαδικασίες για την ανάπτυξη της γλώσσας, περιγραφή των καταστάσεων ευτυχίας.
- Από την Κοινωνιολογία: Οργάνωση κοινωνιών, νομοθεσία, ανθρώπινα δικαιώματα, αναζήτηση ευτυχίας, φιλία.
- Από την περιοχή της επιστημονικής μεθοδολογίας: Ασαφής λογική, κανόνες επαλήθευσης ή απόρριψης επιστημονικών θεωριών, συστηματικό και τυχαίο σφάλμα.

Αυτές είναι οι κυριότερες επιστημονικές απόψεις που διατύπωσαν οι Επικούρειοι και επιβεβαιώνονται από τη σύγχρονη επιστήμη. Ο ίδιος ο μεγάλος φιλόσοφος και ιδρυτής της «Σχολής του Κήπου» ήταν «πολυγραφότατος και πάντας υπερβαλλόμενος πλήθει βιβλίων», πιθανόν και σε σύγκριση με τον Αριστοτέλη. Λέγεται δε ότι τα συγγράμματά του γέμιζαν 300 παπύρους. Τελικά έχουν διασωθεί εξ ολοκλήρου μόνο τρεις επιστολές του Επίκουρου και ένα σύνολο 40 γνωμικών, οι «Κύριαι Δόξαι».

Τα συγγράμματα των φιλοσόφων καταστράφηκαν από τους σκοταδιστές και τη φθορά του χρόνου λόγω έλλειψης συντήρησης και διασώθηκαν, εκτός από τα λίγα που προαναφέρθηκαν, μόνο μέσα από

τα συγγράμματα επικούρειων και άλλων μαθητών, όπως του φιλοσόφου Φιλόδημου (110-35 π.Χ.), του Ρωμαίου ποιητή Λουκρήτιου (Titus Lucretius Carus, ~99 - ~55 π.Χ.), του φιλοσόφου Διογένη Οινωανδέως (2^{ος} αιώνας μ.Χ.), του Σύρου σατυρικού συγγραφέα Λουκιανού Σαμοσατέως (~120 - ~190 μ.Χ.) και του συγγραφέα Διογένη Λαέρτιου (αρχές 3^{ου} αιώνα μ.Χ.). Οι απόψεις του μεγάλου διανοητή, όμως, έχουν διασωθεί και μέσα από συγγράμματα αντιπάλων της επικούρειας φιλοσοφίας. Έτσι ο «ιερός» Αυγουστίνος έχει γράψει είκοσι δύο (22) ολόκληρα βιβλία, με τα οποία «κατατροπώνει» τους επικούρειους χωρίς αντίλογο! Προγενέστερος αυτού ήταν ο χριστιανός καθεστωτικός συγγραφέας Λακτάντιος (Lucius Caelius Firmianus Lactantius, 240-320 μ.Χ.), ο οποίος έγραφε στο βιβλίο του De Opificio Dei («Το έργο του θεού») τα εξής:

«Παραξενεύομαι για την έλλειψη κατανόησης των μαθητών του Επίκουρου, οι οποίοι απορρίπτουν τη θεϊκή δημιουργία της φύσης και ισχυρίζονται ότι η φύση προέκυψε χωρίς καμία έμπνευση και υπάρχει χωρίς καμία πρόνοια. Υποστηρίζουν, δηλαδή, ότι η αρχή του κόσμου στηρίζεται σε σταθερά, άτμητα σωματίδια (άτομα), από την τυχαία σύζευξη των οποίων δημιουργούνται όλα...»

Επειδή ξέρουμε σήμερα ότι ο κόσμος μας συγκροτείται από υποατομικά σωματίδια (τα άτομα που λέμε σήμερα κακώς ονομάστηκαν έτσι, γιατί δεν είναι άτμητα!), μπορούμε να συγκρίνουμε την ικανότητα αντίληψης αφενός των επικούρειων και αφετέρου των αντιπάλων τους.

Το γεγονός ότι αντιδικούσε ο Λακτάντιος με τους Επικούρειους τον 4^ο αιώνα μ.Χ., πάνω από μισή χιλιετία από την εποχή που έζησε ο ίδιος ο Επίκουρος, καταδεικνύει την απήχηση που εξακολουθούσαν να έχουν οι επικούρειες ιδέες και γι' αυτό έπρεπε να

καταπιεστούν, όπως άλλωστε συνέβη. Αυτό που ενδιαφέρει σήμερα είναι να γνωρίζουμε τις απόψεις του Επίκουρου και των μαθητών του, όχι βέβαια μέσω εκκλησιαστικών προπαγανδιστών, αλλά μέσα από τα έργα του μεγάλου φιλοσόφου και των μαθητών του.

Έγραφαν λοιπόν οι Επικούρειοι, αξιοποιώντας και εξελίσσοντας την ατομική θεωρία του Δημόκριτου, ότι:

«Η φύση αποτελείται από άφθαρτα άτομα και κενό. Το σύμπαν είναι αιώνιο και η συνολική ύλη διατηρείται, αλλάζει όμως διαρκώς μορφές, αφού ο αριθμός των ατόμων είναι άπειρος, όπως και οι δυνατοί συνδυασμοί τους στην αιωνιότητα. Αυτοί οι συνδυασμοί δημιουργούν ήλιους, σφαιρικούς κόσμους (πλανήτες) και ζωντανούς οργανισμούς.»

Κάθε αναγνώστης μπορεί να κρίνει σήμερα, ποιες απόψεις και κοσμοθεωρίες έχουν επιβεβαιωθεί και ποιες αποτελούν φανταστικές ιδεοληψίες...

Η αναβίωση της επικούρειας διδασκαλίας μετά τους σκοταδιστικούς αιώνες του Μεσαίωνα, έγινε από το Γάλλο φιλόσοφο Γκασεντί (Pierre Gassendi, 1592-1655), ο οποίος προσπαθώντας αρχικά να αντιμετωπίσει τις απόψεις του Καρτέσιου, ξεπέρασε τις αριστοτελικές απόψεις και στράφηκε στον εμπειρισμό. Την εποχή που ο Γκασεντί αλληλογραφούσε με τον «κατ' οίκον περιορισμένο» από την Ιερά Εξέταση Γαλιλαίο, ανακάλυψε τα έργα του Επίκουρου και του Λουκρήτιου και υιοθέτησε την ατομική θεωρία.

Έτσι ο Γκασεντί έγινε ένθερμος Επικούρειος, αφού οι θεωρίες της «Σχολής του Κήπου» έδιναν ερμηνείες στα φυσικά φαινόμενα - αυτό ακριβώς που επιδιώκει η επιστήμη. Ο Γκασεντί συνέγραψε μια βιογραφία του Επίκουρου, αποκαλύπτοντας έτσι και αναλύοντας στο αναγεννησιακό αναγνωστικό κοινό τη φιλοσοφία αυτού του μεγάλου αρχαίου Έλληνα διανοητή. Επίσης, αναγνώρισε την πειραματική απόδειξη της ύπαρξης κενού με τα πειράματα του Evangelista Torricelli (Τοριτσέλι, 1608-1647), κάτι που οι αριστοτελικοί απέρριπταν και ισχυριζόνταν ότι δεν είναι δυνατόν να υπάρξει κενό στη φύση. Κατά τον Γκασεντί η μορφή των διαφόρων ατόμων προσδιόριζε και τις ιδιότητες των υλικών και των ιδιοτήτων των σωμάτων που αυτά «συγκροτούσαν».

Δεν αρκούσαν όμως οι επίμονες προσπάθειες

πρωτοπόρων ερευνητών της Αναγέννησης, για να επαναφέρουν τις επικούρειες απόψεις στο επιστημονικό οπλοστάσιο. Υπήρξε και ένα φυσικό φαινόμενο που ανέτρεψε τις ενέργειες των ιδεοληπτικών και ιδιοτελών απολογητών της «θεϊκής δημιουργίας» για αποσιώπηση των Επικούρειων και για εξαφάνιση της φυσιοκρατικής και φιλόανθρωπης φιλοσοφίας τους: Η έκρηξη του ηφαιστείου του Βεζούβιου το έτος 79 μ.Χ. είχε καλύψει, εκτός από την Πομπηία, και τη γειτονική μικρή πόλη Ηράκλεια (Herculaneum, σήμερα Ercolano), στην οποία λειτουργούσε μια φιλοσοφική σχολή. Η πόλη και η σχολή καταπλακώθηκαν από ηφαιστειακό υλικό πάχους 20 μέτρων και έκτοτε ξεχάστηκαν.

Όμως, τον 18^ο αιώνα αρχαιολογικές έρευνες έφεραν στο φως μια ρωμαϊκή βίλα, που ανήκε στον πεθερό του Ιούλιου Καίσαρα, Πείσωνα (Lucius Calpurnius Piso Caesoninus). Εντός αυτής της βίλας, που ήταν φιλοσοφική σχολή, ανακαλύφθηκε μια ολόκληρη βιβλιοθήκη γεμάτη με παπύρους. Τα παπυρικά ρολά με φιλοσοφικά κείμενα είχαν μεν απανθρακωθεί από την ηφαιστειακή λάβα που κάλυψε την πόλη, διατηρήθηκαν όμως σ' αυτή την κατάσταση θαμμένα.

Από την εποχή της ανακάλυψής τους έως και σήμερα έχουν γίνει και συνεχίζουν να γίνονται σημαντικές προσπάθειες ανάγνωσης των συγγραμμάτων. Στο διάστημα αυτό έχουν έρθει στο φως, για πρώτη φορά στην Ιστορία, εκατοντάδες αρχαία φιλοσοφικά κείμενα που είχαν εξαφανιστεί. Τα περισσότερα εξ αυτών ανήκουν στην επικούρεια φιλοσοφία και στον επικούρειο φιλόσοφο Φιλόδημο, που έζησε στο μέρος αυτό 160 χρόνια πριν από την έκρηξη του ηφαιστείου.

Αυτό δείχνει την ύπαρξη επικούρειας εστίας και την καλλιέργεια της επικούρειας φιλοσοφίας κατά την εποχή της καταστροφής στην περιοχή της Ηράκλειας. Το Ercolano αποτελεί οργανωμένο αρχαιολογικό χώρο που μπορεί να επισκεφτεί κάθε ενδιαφερόμενος!

Βιβλιογραφία

1. Χρήστου Γιαπιτζάκη: «Επικούρειων Δόξαι», Εκδόσεις «Βερέττα»
2. «Κήπος του Επίκουρου», περιοδικό τριμηνιαίας έκδοσης, Εκδόσεις «Βερέττα»

A close-up photograph of pink tulips. The main flower is in sharp focus, showing the delicate texture of its petals. To its right, another tulip is partially visible but out of focus. The background is a soft, out-of-focus mix of light and dark tones. The Greek text 'Χριστός Ανέστη' is printed in a dark, elegant script across the lower right portion of the image.

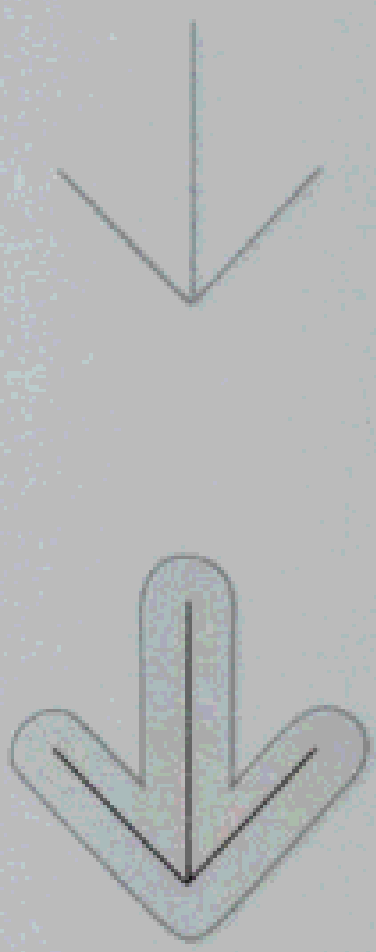
Χριστός Ανέστη

Δημοσίευση άρθρων

Γίνονται δεκτά άρθρα που πραγματεύονται **επίκαιρα ζητήματα στο χώρο της εκπαίδευσης ή και θέματα γενικότερου ενδιαφέροντος**. Τα κείμενα πρέπει να αποστέλλονται με e-mail, σε μορφή Word, ενώ οι φωτογραφίες που τα συνοδεύουν πρέπει να είναι σε ηλεκτρονική μορφή (.tiff ή .jpg) σε υψηλή ανάλυση. Η βιβλιογραφία, αν υπάρχει, παρατίθεται μόνο με τη μορφή υποσημειώσεων. Τα άρθρα, τα οποία μπορεί να είναι πρωτότυπα ή αναδημοσιεύσεις, δεν επιτρέπεται κατά κανόνα να υπερβαίνουν τις 2.000 λέξεις.

Για να δημοσιευτεί ένα κείμενο, πρέπει να εγκριθεί από την Συντακτική Επιτροπή. Η μερική ή ολική αναπαραγωγή κειμένων του περιοδικού επιτρέπεται μόνο με την άδεια του Εκδότη.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνούν με την κα Ι. Αναστασάκου, τηλ.: 210 5385174, Fax: 210 5385852, e-mail: eee@teiath.gr

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

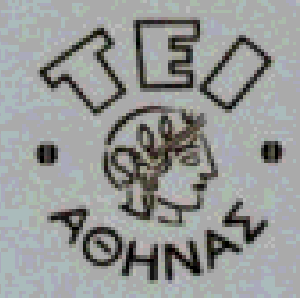
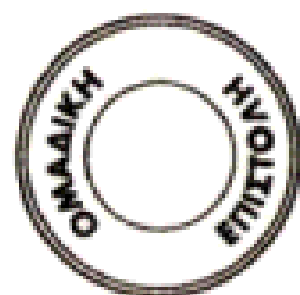
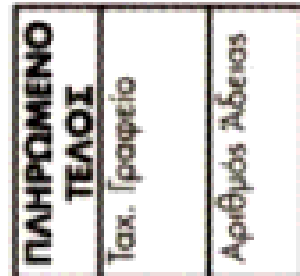
ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

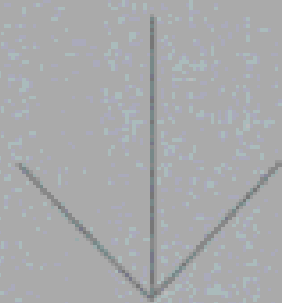

Αν. Σπυρίδωνος, 122 10 Αιγάλεω

Τηλ.: 210 538 5100, fax: 210 591 1590

e-mail: info@teiath.gr, webmaster@teiath.gr

ISSN 1791-7247

www.teiath.gr